

Otthagytam el, hogy az uri rend budapesti duna-fürdését megette a fene. Folytassuk a szegény-emberek fürdőjével, amely, könnyen befátható, sokkal fontosabb. Mert akinek pénze van, annak többnyire van fürdője otthon. A szegény-embernek ellenben mindig házon kívül kell fürdenie. Ismét mellőznünk kell a már eddig meglevő ugynevezett népfürdöket. És ha csak két krajcárt szednének el ezekért a fürdőkért, az a két krajcár is sok volna. Mert a fürdőknek, ha négykrajcáros, ha négyforintos, okvetlenül tisztának kell lennie.

Budapesten a négyforintos sem tiszta.

(Ez furcsa. A török hódoltság, amely miatt semmink sincs, legalább ezt hagyhatta volna ránk örökül, a fürdés luxusát. De nem hagyta. Csak a nyomoruságot hagyta — állítólag. Én azt hiszem, hogy a nyomoruság, amiben élünk, egészen független e jó törököktől, akik még csak rossz gazdái sem voltak országunknak.) Különbösen is a népfürdőknek keresztelt intézményekkel is csak úgy van felszerelve a város, hogy az alapelv az, hogy az emberek *ugysem* fürdenek.

Emez alapelv mellett azután az a kevés fürdő, ami van, nemcsak hogy elég, hanem sok is. Dunai fürdője pedig a népnek még annyi sincs, mint másmilyen. Ezért járt, mint említettem, küldöttség a polgármesternél, hogy csináljon valamit a Dunával és a néppel, mert mondotta a küldöttség rosszalóan, mióta a rendőrség száz korona büntetés terhe alatt megtiltotta a szabad Dunában való fürdést, azóta nincs a népnek fürdője. Az állítás ugyan téves, a népnek nem *azóta* nincs fürdője, de a rendőri intézkedés mégis helyes. A Duna nem az a víz, amelyvel tréfálni lehetne; aki csak egy kicsit is ismeri, tudja. Szabad fürdőnek nem is szabad lennie egy olyan folyóban, amely percenként csaknem száz méteres gyorsasággal rohan alá a medrében. A szabad Duna még a jól uszni tudók

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

613.47

Hely

Dunafürdők

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Szerző *Gábor A.*
Cím *Dunai fürdők*
II.

Forrás: *A Nap*

Bp.

(Hely)

1913

(Idő)

III/7

(Köt. v. füz.)

számára sem veszélytelen, s ha *van* szabad Dunafürdő, akkor nem lehet odaállítani a partra rendőröket, akik minden vetkőző embertől kitudakolják, hogy uszni tud-e, vagy nem tud uszni? Veszedelem esetében még a mentés is nagyon nehéz munka a Dunában, amit az is mutat, hogy az öngyilkosokat sem lehet minden esetben megmenteni, még akkor sem, ha az ugrásukat idejében észrevették. A szabad vizen csónakba emelni egy magával tehetetlen embert, nem olyan egyszerű és könnyű dolog, amilyennek az ember messziről képzei.

Már most a küldöttség azt kérte a polgármestertől, hogy engedje meg a Duna egyes helyeinek kötéllel való elkerítését, küldjön a kötéllel körülvett hely mellé egy csónakot, meg egy uszómestert, s a népfürdő kérdése meg van oldva. A polgármestert okos embernek mondják, biztos, hogy ebbe a bolondságba nem fog

belemenni. A kötéllel való elkerítés: tréfa, s a Dunával — lásd fentebb — tréfálni nem lehet. Ha a kötéllel elkerített helyen egy napon csak ezer ember fürdik, akkor is legalább husz balesetnek *kell* történnie s nincs az az *egy* uszómester, aki mindennap husz életmentést végezhetne. Még tíz sem végezheti el ezt a munkát.

Olcsójánosi alapon tehát nem is szabad hozzánvulni ehhez a kérdéshez. Ha egy ilyen igen nagy és gazdag város, mint Budapest, kö-

téll akar segíteni ebben a kérdésben, akkor jobb, ha a kötelet egvébre használja.

Mert, igenis, a Dunával és a néppel szemben van kötelessége Budapestnek, s a népfürdő, a dunai is, ezer mérfölddel előbbrevaló, mint a népkönyvtár. S mielőtt egy népkönyvtár megnyillanék, *tíz* nagyszabásu dunai népfürdőnek kellene megnyílnia, olyanak, amiben még két krajcárba sem kerül a fürdés. Mert ha *volna* olyan nép, amely előbb olvasni akarna, mint fürdeni, — de ilyen nép nincs — akkor azt a népet hotalt kéne előbb a fürdőbe kergetni. Tehát csak lagymatag mosolylyal vehet az ember tudomást a népszállóról, amely már megvan és a népkönyvtárról, amely nemsokára meglesz. mindaddig, amíg a Dunán korhadt fapatrikok csábitják ingyen fürdésre a népet. Nem. A nép nem bolond. A nép nem fürdik, de aztán — hála istennek — nem is olvas, mert ha olvasna, akkor megtudná, hogy az ő fürdője ma épp *úgy* kijár neki Budapesttől, ahogy valamikor kijárt neki Rómától, pedig a római ember szombaton este nem lehet olyan piszkos Rómától, amilyen piszkos a budapesti már hétfőn délben Budapesttől. A népkönyvtár tehát, bármilyen gyönyörűnek lássék is, olyan házépítés, amely a tető cserepezésével kezdődik.

Budapesten azonban szokásos a házépítésnek ez a módja, legalább városi ügyekben a legmegszokottabb. Itt épült az első földalatti villamos, mielőtt a városnak még tűrhető közlekedése lett volna; itt ültettek diszkerteket a város meglévő négy terére, mielőtt a fülledt városnak negyvennégy kertet alapítottak volna; itt hallom egyre a hatósági kislakásokat emlegetni, mielőtt a már meglévő nem-hatósági lakásokkal valamit csinálni próbáltak volna; itt...

Mit halmozzam a példákat? Az egész város veszedelmesen hasonlít egy koraszülötthöz. Akkora feje van, mint egy dézsa, de a lábai olyan gvengék, mint a nádszál. S a fejére még állandóan disz-süvegeket is raknak, ahelyett, hogy arról gondoskodnának, hogy a lábát legalább a Duna vizében megmoshassa.

GÁBOR ANDOR